

Карар

Решение

№1-5

19.02. 2021 ел

Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Үсәли авыл
жирлегендә
инициатив проектларны гамәлгә ашыру Тәртибе турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 74 һәм 86 статьялары, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге № 131-ФЗ Федераль законның 26¹ статьясы, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Үсәли авыл жирлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл жирлеге халкының жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуын активлаштыру һәм Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Үсәли авыл жирлеге территориясендә инициативалы проектларны гамәлгә ашыру юлы белән жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү максатында, Мамадыш муниципаль районының Үсәли авыл жирлеге Советы **КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Үсәли авыл жирлегендә инициатив проектларны гамәлгә ашыру тәртибен кушымта нигезендә расларга.

2. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Үсәли авыл жирлегендә махсус мәгълүмат стендларында, Мамадыш муниципаль районының рәсми <http://mamadysh.tatarstan.ru> сайтында, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Үсәли авыл жирлеге башлыгы А.И.Зиатдиновка йөкләргә.

Башлык,
Мамадыш муниципаль районы
Үсәли авыл жирлеге Советы рәисе

А.И.Зиатдинов

Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл жирлегенең 19.02.2021 ел, № 1-5 карарына
Кушымта

Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Үсәли авыл жирлегендә инициатив проектларны күрсәтү, кертү, тикшерү һәм карау

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Әлеге Тәртипне жайга салу предметы

1. Әлеге Тәртип «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Үсәли авыл жирлегендә муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба - Жирлек Уставы) нигезендә инициатив проектларны күрсәтүгә, кертүгә, фикер алышуга, карауга, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуга бәйле барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрне жайга сала.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән финанс ярдәме алу өчен күрсәтелә торган инициатив проектларны кертүгә, тикшерүгә, карауга һәм сайлап алуга бәйле мөнәсәбәтләргә әлеге Тәртипнең нигезләмәләре, әгәр Татарстан Республикасы законында һәм (яисә) башка норматив хокукый актында башкасы каралмаган булса һәм алар нигезендә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Үсәли авыл жирлегендә Советы карар белән кабул ителгән булса, кулланылымы.

2 статья. Инициатив проектлар

1. Инициатив проект дигәндә әлеге Тәртиптә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Үсәли авыл жирлегендә халкының (алга таба - Жирлек) жирлектә яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен жирле эһәмияткәгә мәсьәләләрне яисә жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча өстенлекле эһәмияткә ия чараларны гамәлгә ашыру турындагы тәкъдиме аңлашыла.

Инициативалы проект үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

1) жирлектә яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле эһәмияткә ия проблемаларны тасвирлау;

- 2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;
- 3) инициатив проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;
- 4) инициатив проектны гамәлгә ашыруга кирәкле чыгымнарның алдан исәпләве;
- 5) инициатив проектны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган сроклары;
- 6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның планлаштырыла торган (мөмкин булган) финанс, мөлкәт һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;
- 7) инициатив түләүләрнең планлаштырылган күләмәнән тыш, әлеге акчаларны инициатив проектны гамәлгә ашыруга куллану күздә тотылган очракта, жирлекнең бюджет чаралары күләменә күрсәтелү;
- 8) әлеге Тәртипнең 3 статьясы нигезендә жирлек территориясенә яисә аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак өлешен күрсәтү;

3. Инициатив проект әлеге статьяның 2 өлешендә каралган белешмәләрне үз эченә алган проектны тасвирлауны үз эченә ала, аңа инициатор карары буенча график һәм (яисә) таблицалы материаллар кушымта итеп бирелергә мөмкин. Проектны тасвирлауның һәм аны тутыруның якинча рәвешә Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

3 статья. Халык мәнфәгатьләрендә инициатив проектлар гамәлгә ашырыла ала торган территорияне билгеләү

1. Инициатив проектлар халык мәнфәгатьләрендә, тулаем алганда жирлек халкы мәнфәгатьләрендә, шулай ук түбәндәге территорияләрдәге халык мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашырылырга мөмкин:

- торак пункт;
- торак пунктлар төркеме;
- жирлек;

2. Жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне (жирле үзидарә органнарына хокук бирелгән башка мәсьәләләрне) хәл итү һәм (яисә) аерым муниципаль программалар чараларын үтәү буенча инициатив проектларны гамәлгә ашыру максатларында Жирлек Башкарма комитеты карары (шул исәптән муниципаль программаны раслау турындагы карар) белән Жирлек территориясен округ өлешенә бүлү каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта инициатив проектлар күрсәтелә, тикшерелә һәм жирлек территориясенә (округның) тиешле өлешә чикләрендә гамәлгә ашырыла.

2 бүлек. Инициатив проектларны күрсәтү һәм тикшерү

4 статья. Проект инициаторлары

1. Инициатив проектны кертү инициативасы белән түбәндәгеләр чыгыш ясарга хокуклы:

- 1) уналты яшькә житкән һәм Жирлек территориясендә яшәүче кимендә

ун граждан булган инициатив төркем (алга таба - инициатив төркем);

2) территориаль ижтимагый үзидарә органнары;

3) авыл торак пунктының старостасы;

4) жирле ижтимагый берләшмәләр яисә ижтимагый берләшмәләренән жирле бүлекчәләре, беренчел һөнәр берлекләре оешмалары, торак милекчәләре ширкәтләре, бакчачылык яисә яшелчәчелек коммерциягә карамаган ширкәтләр.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба - проект инициаторлары):

1) инициатив проект эзерлиләр;

2) инициатив проект турында фикер алышуны оештыра яисә әлеге бүлек нигезләмәләре нигезендә инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданның фикерен ачыклауны тәмин итә;

3) инициатив проектны Жирлек Башкарма комитетына кертәләр;

4) инициатив проектны гамәлгә ашыруны контрольдә тотуда катнашалар;

5) әлеге Тәртиптә һәм аның нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукый актларда билгеләнгән башка хокукларны гамәлгә ашыралар һәм бурычларны башкаралар.

3. Инициатив төркем төзү һәм аның тарафыннан әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү беркетмә белән рәсмиләштерелә.

4. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар территориаль ижтимагый үзидарә уставы нигезендә территориаль ижтимагый үзидарә органнары булып торучы проект инициаторлары тарафыннан кабул ителә.

5. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар ижтимагый берләшмәләр булып торучы проект инициаторлары тарафыннан аларның гамәлгә кую документлары нигезендә кабул ителә.

5 Статья. Инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданның фикерен ачыклау

1. Инициатив проект инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла торган жирлек халкы яисә аның өлеше халкы тарафыннан хупланьрга тиеш.

2. Проектның инициаторы түбәндәге формаларда инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданның фикерләрен ачыклауны оештыра:

- гражданның жьенында инициатив проектны карау;

- гражданның жьелышында яисә конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданның жьелышында яисә конференциясендә инициатив проектны карау;

- гражданның сораштыру үткәрү;

- инициатив проектны хуплап гражданның имзаларын жью.

3. Проектның инициаторы инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданның фикерен ачыклау формалары буенча берничә кешедән файдалану турында карар кабул итәргә хокуклы.

6 статья. Инициатив проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнар жыены

1. Инициатив проектны (алга таба - жыен) күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнарның схемасы Проект инициаторы мөрәжәгәте нигезендә Жирлек Башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Проект инициаторының жыенны уздыру турындагы мөрәжәгатендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яисә булу урыны турында белешмәләр, авыл торак пункты старостасының фамилиясе, исеме, атасының исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашкан урыны);
- инициатив проект турында белешмәләр;
- инициатив проектны күрсәтү мәсьәләләре буенча жирлекнең башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, телефон номерлары;
- жыенны уздыру датасы, вакыты һәм урыны турындагы тәкъдимнәрне;

3. Жыен Жирлек Уставында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

4. Охшаш жыен уздыру турында берничә үтенеч кәргән очракта, бер жыенда берничә инициативалы проект каралырга мөмкин.

7 Статья. Инициатив проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы

1. Инициатив проектны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы (алга таба - жыелыш) проект инициаторы карары буенча билгеләнә һәм үткәрелә.

2. Жыелыш жирлек территориясенә бер өлешендә үткәрелә, аның халкы мәнфәгатьләрендә инициатив проектны гамәлгә ашыру планлаштырыла. Инициатив проектны гамәлгә ашыру халык мәнфәгатьләрендә планлаштырылса, жирлекнең төрле өлешләрендә берничә жыелыш уздырылырга мөмкин.

3. Жыелышта уналты яшькә житкән тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы.

4. Жыелыш үткәрелергә мөмкин:

1) кара- каршы утырып сөйләшү формасында (очно) - көннең көн тәртибе мәсьәләләре буенча фикер алышу һәм тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү өчен, халыкның уртак булуы рәвешендә;

2) көннең көн тәртибе һәм тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү мәсьәләләре буенча кара- каршы фикер алышу мөмкинлеген күздә тоткан рәвештә - шулай ук халыкның карарларын билгеләнгән срокта яисә жыелышны уздыру турындагы хәбәрдә күрсәтелгән адрес буенча тапшыру яки <http://madysh.tatarstan.ru> сайты кулланып тавыш бирү мөмкинлеген күздә тоткан рәвештә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә.(очно-

заочная форма).

5. Бер жыелышта берничэ инициативалы проект каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта жыелышны оештыру һәм уздыру буенча хокук һәм бурычлар проектлар инициаторлары тарафыннан бергә гамәлгә ашырыла.

6. Жыелыш үткәрү, документлар эзерләү һәм тарату чыгымнары, проект инициаторы була.

7. Жирлек башкарма комитеты проект инициаторына жыелыш үткәрүдә ярдәм күрсәтә, шул исәптән аны үткәрү өчен түләүсез бина бирә. Жирлек башкарма комитеты карары белән жыелышлар үткәрү өчен бирелә торган биналарның исемлеге билгеләнергә мөмкин.

8. Жыелыш катнашучылар саны кимендә 25 кешене тәшкил иткәндә хокуклы дип санала.

8 статья. Жыелышны үткәрүгә эзерлек

1. Жыелышны уздыру турында проект инициаторы карарында түбәндәгеләр күрсәтелә:

- инициатив проект буенча фикер алышу өчен жыелыш үткәрелә;
- жыелышны үткәрү формасы (кара- каршы яки читтән торып);
- жыелышның көн тәртибе, ә жыелыш читтән торып уздырылган очракта халыкның тавыш бирүен уздыру планлаштырыла торган мәсьәләләр;
- жыелышны уздыру датасы, вакыты, урыны, ә жыелыш читтән торып уздырылган очракта - шулай ук тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча халыкның карарларын кабул итү тәмамлану датасы, һәм мондый карарлар тапшырылырга тиешле урын яисә адрес йә тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча тавыш бирү өчен махсулаштырылган сайттан файдалану турында карар;
- көндөзгә формада үткәрелә торган жыелышта катнашучыларның яисә көндөзгә жыелышны читтән торып үткәргән очракта көн тәртибендәгә мәсьәләләр буенча фикер алышуда катнашучыларның саны;
- жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләргә аны уздыру турында мәгълүмат бирү ысуллары;

2. Проектның инициаторы утырыш үткәрү турында хәбәрнамәне аны уздыру көненә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча жибәрә.

3. Жыелышны уздыру турында хәбәрнамәдә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яисә булу урыны турында белешмәләр, авыл торак пункты старостасының фамилиясе, исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашкан урыны);
- әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләр;
- фамилияләрен, исемнәрен, аталарының исемнәрен, проектның инициаторлары жыелышны оештыру һәм уздыру буенча күрсәтмә бирү функцияләрен үтәргә тиеш.
- жыелыш уздыруга ярдәм итү турында, шул исәптән, тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча тавыш бирү өчен махсулаштырылган

сайттан файдалану турында жыелыш (көндөзгө бүлектө жыелыш уздырылган очракта) һәм (яисә) жыелыш үткөрү өчен урын бирү турында үтенеч;

4. Жыелышны уздыру турында хәбәрнамәгә проект инициаторы һәм проектның инициаторы аны оештыру һәм уздыру буенча күрсәтмә бирү функцияләрен үтәргә вәкаләтле затлар имза сала. Инициатив төркем исемненән жыелыш үткөрү турында хәбәрнамәгә инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм уздыру буенча күрсәтмә функциясен үтәргә вәкаләтле затлар имза сала.

5. Жыелышны уздыру өчен урын бирү турында үтенеч булган очракта Жирлек башкарма комитеты хәбәр килгән көннән алып өч көн эчендә уздыру өчен урын бирү мөмкинлеге турында проект инициаторына хәбәр итә яисә жыелышны уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртәргә тәкъдим итә. Проектның инициаторы күрсәтелгән тәкъдимне алган көннән алып өч көн эчендә жыелышны уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртүгә ризалыгы яисә килешмәве турында (жыелышны читтән торып үткәргән очракта күзгә-күз фикер алышу) хәбәр итәргә тиеш.

6. Жирлекнең башкарма комитеты жыелыш үткөрү турында белешмәләр урнаштыра, шул исәптән инициатив проект белән танышу тәртибе турында, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә яисә махсулаштырылган сайтта:

- жыелыш үткөрү турында хәбәрнамә кәргән көннән соң өч көн эчендә;
- урыннарны һәм (яисә) жыелышны уздыру датасын һәм вакытын үзгәртү турында тәкъдим белән проект инициаторы ризалыгын алганнан соң ике көннән дә соңга калмыйча (жыелышны читтән торып уздырылган очракта, көндөз тикшерү).

7. Жирлекнең башкарма комитеты жыелыш үткөрүдә ярдәм итү проекты инициаторын күрсәтү максатларында вәкаләтле вәкил билгеләп куярга хоуклы. Жирлек башкарма комитеты вәкаләтле вәкилен билгеләп кую турында алдан ук проект инициаторына хәбәр итә.

9 Статья. Жыелышны көндөзгө формада (очная) уздыру тәртибе

1. Жыелыш башланганчы проект инициаторы утырышта катнашкан гражданны теркәүне үткөрүне, жирлекнең Башкарма комитеты раслаган форма буенча исемлек төзүне тәмин итә. Жыелышта катнашкан гражданны исемлеге жыелыш беркетмәсенә аерылгысыз өлеше булып тора.

2. Жыелышның көн тәртибе мәсьәләләре буенча тавыш бирү тәртибе жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән раслана. Көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча карарлар жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

3. Жыелыш проект инициаторы вәкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны алып бару өчен рәис һәм секретарь сайлана.

4. Рәис жыелыш алып бара, көн тәртибендәге мәсьәләләргә игълан итә, катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә, жыелыш кабул иткән карарларны

формалаштыра, аларны тавыш бирүгә куя, тавыш бирү йомгакларын игълан итә.

5. Секретарь жыелыш беркетмәсен алып бара, анда жыелыш кабул иткән барлык карарлар чагылдырыла, алар буенча тавыш бирү нәтижәләре күрсәтелә. Жыелыш протоколына секретарь һәм жыелыш рәисе имза сала.

6. Жыелыш беркетмәсендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- жыелышны уздыру урыны һәм вакыты;
- жыелышта катнашкан гражданнар саны;
- яшәү урынын күрсәтеп, жыелыш рәисе һәм секретаре турында белешмәләр;
- жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлегә;
- көн тәртибенә караган мәсьәләләр буенча кабул ителгән карарлар.

10 Статья. Жыелышны читтән торып уздыру тәртибе

1. Жыелыш читтән торып уздырылган очракта көн тәртибәндәгә мәсьәләләр һәм тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү көндөзгә һәм көннең 9 статьясында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Төбәк буенча фикер алышуда катнашмаган затлар жыелыш үткәрү турындагы хәбәрдә күрсәтелгән урынга яисә адрес буенча тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча язма формада рәсмиләштерелгән карарны жибәрергә хокуклы. Карарның яқынча формасы Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

3. Көндөзгә-читтән тору формасында үткәрелә торган жыелышта катнашучылар, шулай ук аларны кабул итү тәмамланган датага кадәр кабул ителгән затлар тарафыннан көндөзгә фикер алышуда катнашучы затлар булып санала.

4. Жыелыш махсус сайттан файдаланып, махсус рәвештә читтән торып уздырылган очракта, жыелыш уздыру һәм көндөзгә фикер алышуда катнашмаган затларны тавыш бирү турындагы хәбәр шушы сайтта көн тәртибе мәсьәләләре буенча урнаштырыла.

5. Жыелышның махсуслаштырылган сайты кулланып көн тәртибенә кую мәсьәләләре буенча тавыш бирү жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләр тарафыннан шәхсән көн тәртибәндәгә һәр мәсьәлә буенча «хуплап», «каршы» яисә электрон рәвештә «тыелып» әйтелгән көн тәртибенә һәр мәсьәләсе буенча карар күрсәтү юлы белән гамәлгә ашырыла. Махсуслаштырылган сайттан файдаланып тавыш бирүдә катнашкан халык тавыш бирү тәмамлану датасына һәм вакытына кадәр электрон рәвештә тавыш биргән дип санала. Халыкны идентификацияләү бердәм идентификация һәм аутентификация системасын исәпкә алу язмасыннан файдаланып гамәлгә ашырыла. Тавыш бирү аның башлану датасыннан һәм вакыты тәмамлану датасыннан һәм вакытына кадәр тәнәффесез уздырыла.

6. Махсуслаштырылган сайттан файдаланып тавыш бирү нәтижәләре беркетмә рәвешендә төзелә һәм мондый тавыш бирү тәмамланганнан соң бер көн эчендә сайтка урнаштырыла. Тавыш бирүнең таныкланган беркетмәсе Башкарма комитет Жирле проектны башлап жибәрүчегә аларны төзегәннән соң

өч көн эчендә жибәрә. Күрсәтелгән беркетмә жылыш беркетмәсенен аерылгысыз өлеше булып тора.

7. Тавыш бирү уздырганда жылышта катнашучы һәр кешенен «Шәхси белешмәләр турында» Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалыгын алырга тиеш.

8. Тавыш бирү тәмамланганнан соң сорашып белешү юлы белән яисә махсулаштырылган сайт кулланып, секретарь жылыш беркетмәсен эзерли, аңа секретарь һәм жылыш рәисе имза сала.

9. Читтән торып оештырылган жылыш беркетмәсендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- фикер алышуны уздыру урыны һәм вакыты;
- читтән торып тавыш бирү ысулы, аның башлану һәм тәмамлану вакыты;
- жылышта катнашкан гражданнар саны;
- яшәү урынын күрсәтеп, жылыш рәисе һәм секретаре турында белешмәләр;
- жылышның көн тәртибе, көндөз фикер алышуда чыгышларның эчтәлегә;
- көн тәртибе мәсьәләләре буенча кабул ителгән карарлар һәм алар буенча тавыш бирү нәтижәләре.

11 Статья. Инициатив проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясе үткәрү

1. Инициатив проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла торган 16 яшькә житкән территориядә яшәүчеләрнен саны 1000 кешедән артып киткән очракта, инициатив проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнарның конференциясе (алга таба - конференция) уздырылырга мөмкин.

2. Конференция әлегә статьяда билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып, әлегә Тәртипнен 7-10 статьяларында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

3. Әлегә Тәртипнен 8 статьясындагы 1 өлешендә каралган нигезләмәләр белән беррәттән конференция үткәрү турында проект инициаторы карарында түбәндәгеләр күрсәтелергә тиеш:

- 16 яшькә житкән территориянен 100 кешесеннен 1 делегаттан ким булмаган делегатны сайлау вәкиллеге нормасы;
- делегатларны сайлау өчен жылышлар үткәрү сроклары һәм тәртибе.

4. Конференция беркетмәсенен аерылгысыз өлеше булып делегатларны сайлау турында жылыш беркетмәләре тора.

12 Статья. Инициатив проектларга ярдәм йөзеннен гражданнар имзаларын жыю

1. Инициатив проектларны хуплап гражданнар имзаларын жыю (алга таба - имзалар жыю) проект инициаторы тарафыннан үткәрелә.

2. Инициатив проектларны хуплап имзалар саны, инициатив төркем әгъзаларының имзаларын да кертеп, кимендә 25 кеше булырга тиеш.

3. Имзалар жыю түбөндөгө тәртиптә гамәлгә ашырыла;

- имзалар имза кәгазенә кертү юлы белән жыела, аның формасы Башкарма комитет тарафыннан раслана;
- имзалар кәгазендә имзалар жыюны гамәлгә ашыра торган инициатив проект күрсәтелә;
- имза кәгазендә кеше имзасы һәм аны кую датасы куела. Имза һәм аны кую датасын кеше үз кулы белән куя. Имза кәгазендә үз имзасын куйган кеше турындагы белешмәләр имзалар жыюны гамәлгә ашыручы зат үтенече буенча имза кәгазенә кертелергә мөмкин. Күрсәтелгән белешмәләр бары тик кулъязма ысул белән генә кертелә, бу чакта карандашлар куллану рөхсәт ителми;
- кеше бер үк инициатив проектны хуплап бер генә тапкыр имза куярга хокуклы;
- һәр имза кәгазе имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле имзалары белән таныкланырга тиеш. Имза кәгазен таныклаганда, имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле үз кулы белән фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, туу датасын, яшәү урыны адресын күрсәтә, шулай ук имзасын һәм аны кую датасын күрсәтә;
- Имзалар жыйганда, имза кәгазенә алгы ягын һәм арткы ягын тутыру рөхсәт ителә. Шулай ук вакытта арткы як имзаларның бердәм нумерациясе белән алгы якның дәвам булып тора, ә таныклау имзалары һәм имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле турында белешмәләр имза кәгазенә арткы ягына сайлаучының соңгы имзасыннан соң куела;
- Имзалар жыйганда һәр кешенә «Шәхси мәгълүматлар турында» Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгы алынырга тиеш.

13. Әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында аларның фикерен ачыклау өчен гражданнардан сораштыру үткөрү

1. Әлеге инициативалы проектка (алга таба - сораштыру) ярдәм итү турында аларның фикерен ачыклау өчен гражданнардан сорашып белешү жирлек халкы инициативасы белән яисә инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган өлештә түбөндөгө очрақларда үткөрелә:

- инициативалы проектны халыкның тулаем мәнфәгатьләрен күздә тотып гамәлгә ашыру тәкъдим ителә;
- Инициатив проектны халык саны 1000 кешедән артып киткән Жирлек өлеше халкы мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

2. Сораштыруны билгеләү өчен проект инициаторы Жирлек советына гариза жибәрә, анда түбөндөгеләр күрсәтелә;

- инициативалы проект, аңа карата сораштыру уздыру тәкъдим ителә;
- проект инициаторы тәкъдимнәре:

а) сораштыру үткөрү датасы һәм сроклары турында;

б) сораштыру үткәргәндә тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) сорауны (соруларны) формулировкалау турында;

в) сораштыру үткөрү методикасы турында;

г) сораштыруда катнашучы муниципаль берәмлек халкының минималь

саны турында;

- проект инициаторы турында белешмэләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яисә булу урыны турында белешмэләр, авыл торак пункты старостасының фамилиясе, исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашкан урыны).

3. Әгәр проектның инициаторы инициатив төркем булса, гариза инициатив төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Әгәр проектның инициаторы әлеге Тәртипнең 4 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән башка затлар булса, гариза проект инициаторының вәкаләтле заты һәм инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган Жирлекнең яисә аның өлешенең кимендә 10 кешесе тарафыннан имзалана. Бу очракта гаризада шулай ук гаризаны имзалаган затлар турында белешмэләр (фамилияләре, исемнәре, әтисенең исеме, аларның яшәү урыны яки булу урыны турында белешмэләр) күрсәтелә.

4. Жирлек Советы гариза кергән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча аны карый һәм сорашып белешүне билгеләү турында яисә сорашып белешүне билгеләүдән баш тарту турында карар кабул итә.

5. Әгәр жибәрелгән хокук бозулар инициативаны күрсәтүдә катнашкан жирлектә яшәүчеләрнең ихтыяр белдерү нәтижәләрен дәрәжә итеп билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, әлеге статьяда билгеләнгән сораштыру уздыру турындагы инициативаны күрсәтү тәртибен бозу сорашып белешүне үткәрү турындагы инициативаны күрсәтүне кире кагуның нигезе булып тора.

6. Инициатив проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча граждандардан сорашып белешү “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясындагы 4 өлеше нигезендә Жирлекнең норматив хокукый акты белән билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

7. Жирлек халкы яисә аның өлеше яшәүчеләре сораштыруда катнашырга хокуклы, аларда 16 яшькә җиткән инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

8. Сораштыру нәтижәләрен Жирлек башкарма комитеты проект инициаторының белешмәләре турында алар чыгарылганнан соң 3 эш көннән дә соңга калмыйча җиткерә.

3 бүлек. Инициатив проектларны кертү һәм карау

14 Статья. Инициатив проектларны Жирлек Башкарма комитетына кертү

1. Инициатив проект кертелгәндә Жирлек Башкарма комитетына түбәндәгеләр тапшырыла:

1) кәгазь чыганактагы һәм электрон формадагы проектның тасвирламасы, аңа график һәм (яисә) таблицалы материаллар теркәлەرگә мөмкин;

2) Жирлек Башкарма комитет тарафыннан инициатив проектны

караганда һәм гамәлгә ашырганда инициатив төркем төзү беркетмәсе яисә башка документлар әлеге Нигезләмәнең 4 статьясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә, шулай ук әлеге Нигезләмәнең 4, 5 өлешләре нигезендә эш итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турында проект инициаторының карары;

3) гражданнар жыены, жыелышы яисә конференциясе беркетмәсе, гражданнардан сорашып белешү нәтижәләре һәм (яисә) жирлектә яшәүчеләрнең яисә аның өлешенең инициатив проектка ярдәм итүен раслый торган имзалар кәгазьләре.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар Жирлек Башкарма комитетына турыдан-туры проектның инициаторы булып эш итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырыла. Башкарма комитет белән Инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Жирлек аны күчереп жибергәндә игълан ителгән кыйммәт белән почта аша жиберелә һәм капитал салуны тасвирлай.

3. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документларны алу көне проектны күтү датасы булып Поселение Башкарма комитеты тора.

4. Документлар жирлекнең Башкарма комитетына турыдан-туры инициатор вәкаләт биргән зат тарафыннан тапшырылган очракта Проект инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Поселение Башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итәргә, күрсәтелгән затка, Поселение башкарма комитеты тарафыннан исемлекне һәм аларны алу датасын күрсәтеп, документлар алуда расписка бирелә. Язу документлар алган көнне жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан бирелергә тиеш.

15 Статья. Инициатив проектларны карау комиссиясе

1. Инициатив проектларны карау комиссиясе (алга таба - комиссия) инициатив проектларның социаль-иқтисадый әһәмиятен объектив бәяләү һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру максатларында төзелә.

2. Комиссия саны 5 кеше тәшкил итә.

3. Комиссиянең персонал составы Жирлек башкарма комитеты карары белән билгеләнә.

Комиссия әғзаларының гомуми саныннан яртысы Жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия кабул итә торган карарларга йогынты ясарга мөмкин булган мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген төшереп калдыру өчен төзелә.

4. Комиссия комиссия рәисенән, комиссия рәисе урынбасарыннан, комиссия секретаре һәм комиссия эшендә шәхсән катнашучы комиссия әғзаларыннан тора.

5. Комиссия рәисе:

- комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлегенә җитәкчелек итә;
- комиссиянең чираттагы утырышының көн тәртибе проектын формалаштыра;
- комиссия әғзаларына йөкләмәләр бирә;
- комиссия утырышларында рәислек итә.

6. конкурс комиссиясе рәисе урынбасары, ул вакытлыча булмаган

очракта, конкурс комиссиясе рәисе вазыйфаларын башкара.

7. Комиссия секретаре:

- комиссия эшчәнлеген мәгълүмати һәм документлар белән тәмин итә, шул исәптән комиссия утырышына эзерлек;

- комиссия эгъзаларына, комиссия утырышына чакырылган проектлар инициаторларына һәм башка затларга комиссиянең чираттагы утырышын уздыру датасы, урыны һәм комиссиянең чираттагы утырышы көн тәртибе турында хәбәр итә;

- комиссия утырышлары беркетмәләрен алып бара.

8. Комиссия эгъзасы:

- комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында катнаша;

- комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертә;

- комиссия утырышларында карала торган документлар һәм материаллар белән таныша;

- комиссия утырышында катнашучыларга сораулар бирә;

- комиссия утырышларында тавыш бирә.

9. Комиссия эшенең төп формасы утырышлар була.

10. Комиссия утырышы анда эгъзаларының кимендә яртысында булу шарты белән хокуклы дип санала.

11. Проектның инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициатив проектларда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәмин ителә. Инициатив проектны карау планлаштырыла торган комиссия утырышы турында проект инициаторлары аны үткөрү көненә кадәр биш көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

12. Проектны тикшерү һәм карар кабул итү проект инициаторы һәм чакырылган башка затлар катнашыннан башка башкарыла.

13. Комиссия карары утырышта катнашучы комиссия эгъзалары саныннан гади күпчелек тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда, утырышта рәислек итүче тавыш хәлиткеч булып тора.

Комиссия эгъзалары карарлар кабул итү турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышканда бертигез хокукларга ия.

15. Комиссия кабул иткән карар белән килешмәгән очракта, комиссия эгъзасы үзенең аерым фикерен язмача бәян итәргә хокуклы, ул комиссия утырышы беркетмәсенә кушып бирелергә тиеш.

16. Комиссия утырышы нәтижәләре буенча беркетмә төзелә, ана комиссия утырышында рәислек итүче, комиссия секретаре һәм комиссия утырышында катнашкан комиссия эгъзалары тарафыннан комиссия утырышы уздырылганнан соң өч эш көне эчендә имза салына.

17. Комиссия секретаре комиссия утырышы беркетмәсенә имза салынган көннең иртәгесеннән дә соңга калмыйча аны Жирлек Башкарма комитеты житәкчесенә жиберә.

18. Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник тәмин итүне Жирлекнең башкарма комитеты гамәлгә ашыра.

16 статья Жәмәгатьчелекнең башкарма комитеты инициатив проектын

карау тәртибе

1. Инициатив проект Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан кертелгән көннән алып 30 көн эчендә карала.

2. Инициатив проектны администрациягә кергү турындагы мәгълүмат Интернет челтәрендә «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталы» нда веб-адрес буенча басылып чыгарга (халыкка житкерергә) тиеш: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм веб-адрес буенча Мамадыш муниципаль районы сайтында веб-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылырга тиеш: <http://mamadysh.tatarstan.ru/> Инициатив проект кертелгән көннән алып өч эш көне дәвамында Поселение Башкарма комитетына һәм әлеге Тәртипнең 2 статьясында күрсәтелгән белешмәләренә, шулай ук проектның инициаторлары турында. Бер үк вакытта гражданның үзләренең кисәтүләрен һәм тәкъдимнәрен башкарма комитетка тапшыру мөмкинлегенә турында, аларны тәкъдим итү сәргын күрсәтеп, инициатив проект буенча хәбәр итә.

3. Инициатив проект буенча искәртмәләр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итү сәргы жиде эш көне тәшкил итә. 16 яшькә житкән Жирлек халкы үзенең кисәтүләрен һәм тәкъдимнәрен жибәрергә хокуклы. Вәкаләтләр һәм тәкъдимнәр жирлекнең башкарма комитетына турыдан-туры яки почта аша жибәрелә.

4. Инициатив проект буенча искәртмәләренә һәм тәкъдимнәренә гомумиләштерүне комиссия гәмәлгә ашыра.

5. Инициатив проектны карау нәтижәләре буенча комиссия Поселения Башкарма комитеты житәкчесенә әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән карарларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия карарында шулай ук проектны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр булырга мөмкин.

Жирлек Башкарма комитетына берничә инициативалы проект кертелгән очракта, шул исәптән эчтәлеге буенча шундый ук өстенлекле проблемаларны тасвирлап, комиссия Поселения Башкарма комитеты житәкчесенә конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрүне оештырырга киңәш итә.

6. Конкурс сайлавы әлеге Тәртипнең 17 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурста сайлап алуны үткәрү турындагы хәбәр проектлар инициаторларына тиешле карар кабул ителгәннән соң өч көннән дә соңга калмыйча жибәрелә.

7. Комиссия киңәшен исәпкә алып яисә конкурс нигезендә сайлап алу нәтижәләре буенча Поселения башкарма комитеты житәкчесе түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- Инициатив проектны хупларга һәм аның өстендә эшләүне Жирлек бюджеты турындагы карар белән каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә Поселение бюджеты проектны төзү һәм карау тәртибенә (Жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кергү) ярашлы максатларга һәм (яисә) карау тәртибенә туры китереп дәвам итәргә;

- Инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, аны проект инициаторларына кайтарырга.

8. Жирлек башкарма комитеты житәкчесе түбәндәге очракларның

берсендә инициатив проектны хуплаудан баш тарту турында карар кабул итә:

- инициатив проектны кертүнең һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;
- инициатив проектның Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары таләпләренә, Поселение Уставына туры килмәве;
- жирле үзидарә органнарында кирәкле вәкаләтләр һәм хокуклар булмаганлыктан, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлегенә булмау;
- инициатив түләүләр барлыкка килмәгән инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чаралар күләмендә поселок бюджеты чаралары булмау;
- инициатив проектта тасвирланган проблеманы нәтижәлерәк хәл итү мөмкинлегенә булу;
- инициатив проектны конкурс буенча сайлап алуны узмаган дип тану.

9. Проектны карау нәтижәләре буенча карар инициаторга җибәрелә проект кабул ителгән көнненән соң өч көннән дө соңга калмыйча.

10. Жирлекнең башкарма комитеты хокуклы, ә әлегә статьяның 8 өлешендәге 5 пункттында каралган очракта проект инициаторларына бергәләп инициатив проектны эшләп бетерергә тәкъдим итәргә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы яисә дәүләт органы карамагына аларның компетенцияләре нигезендә тәкъдим итәргә тиеш. Проектны эшләп бетерү өчен комиссия әгъзалары, башкарма комитет вәкилләре арасынан эш төркеме төзи, проект инициаторы вәкилләре, шулай ук проектны эшләп бетерү срогын билгели. Эшләп бетерелгән инициатив проект Комиссия тарафыннан әлегә Тәртипнең 15 статьясы һәм әлегә маддә нигезендә карала.

17 Статья. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу

1. Конкурста сайлап алуны комиссия гамәлгә ашыра.

2. Конкурста сайлап алу критерийлары түбәндәгеләр:

- инициатив проект хәл итүгә һәм аны гамәлгә ашыруга юнәлтелгән проблеманы ачыклауда халыкның катнашу дәрәжәсе;
- инициатив проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелек;

3. Конкурста сайлап алу критерийлары, аларның кыйммәтләре, аларга туры килә торган баллар һәм саллы коэффициентлар әлегә Тәртипкә кушымтада (алга таба - критерийлар) билгеләнгән.

4. Конкурста сайлап алу әлегә Тәртипнең 15 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында гамәлгә ашырыла.

5. Комиссия конкурс аша сайлап алынган инициативалы проектларны ачыклау критерийлары нигезендә инициатив проектларны бәяли.

6. Конкурс нигезендә сайлап алу йомгаклары буенча, йомгаклау билгесен исәпкә алып, комиссия инициатив проектларны узган яисә конкурс сайлавын узмаган дип игълан итү турында карарлар кабул итә.

7. Узган конкурс нигезендә сайлап алу барлык критерийлар буенча максималь суммар балл алган инициатив проект (ике, өч инициативалы проект һ.б.) игълан ителә.

18 статья. Инициатив проектны гамәлгә ашыру турында Поселения Башкарма комитеты карары

1. Инициатив проектны гамәлгә ашыру турында Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе карар чыгара.

2. Инициатив проектны гамәлгә ашыру турындагы карарда түбәндәгеләр булырга тиеш:

- инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә (адресын яисә урынын күрсәтеп) төзелергә тиешле объектның исеме яисә гамәлгә ашыруга инициатив проект жибәрелгән чараның исеме;
- жирлек бюджеты акчаларын тотуны (төзелеш, реконструкция, сатып алу, чара (чаралар) үткәрү, башкасы) жибәрү;
- инициатив проектны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган Жирлек бюджет чараларын баш бүлүченең исеме;
- заказчы, төзүче исеме;
- объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) гамәлгә ашыру срогы;
- инициатив түләүләр күләме бүлеп, объектның фаразланган (чикле) бәясе яисә чараны (чараларны) уздыруга акчаларның иң чик күләме;
- Инициатив түләүләр күләме күрсәтеп, объектның күздә тотыла торган (иң чик) бәясен яисә чараларны (чараларны) уздыруга акчаларның иң чик күләмен гамәлгә ашыру еллар буенча бүлү.

19 Статья. «Интернет» мәгълүмат-коммуникация челтәрендә инициатив проект турында мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм урнаштыру тәртибе

1. Инициатив проектны Поселения Башкарма комитеты тарафыннан карау турында, инициатив проектны гамәлгә ашыруның барышы турында, шул исәптән акчаларны куллану турында, аны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында мәгълүмат веб-адрес буенча «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталы»нда веб-адрес буенча бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм веб-адрес буенча Мамадыш муниципаль районының мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш: <http://mamadysh.tatarstan.ru/>

2. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары турында Жирлек Башкарма комитетының хисабы инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән алып 30 календарь көн эчендә веб-адрес буенча «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы»нда басылып чыгарга (халыкка житкерергә) һәм муниципаль берәмлекнең «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында

инициатив проектны гамэлгә ашыру тәмамланган көннән алып 30 календарь көн эчендә урнаштырылырга тиеш.

1 нче кушымта
 Мамадыш муниципаль районында инициатив
 проектларны күрсәтү, кертү, тикшерү, карау,
 шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап
 алуны үткөрү Тәртибенә
 1 нче кушымта

инициатива проектларын конкурс нигезендә сайлап алу, аларның әһәмияте,
 аларга туры килә торган баллар һәм үлчәү коэффициентлары
КРИТЕРИЙЛАРЫ

№ п/п	Конкурста сайлап алу критерие исеме	Конкурста сайлап алу критерие билгеләре	Баллар саны	Язгы коэффициент
1.	<i>(критерийлар төркеменең исеме күрсәтелә)</i>			
1.1.	<i>(критерийның исеме күрсәтелә)</i>	<i>(критерийның әһәмияте күрсәтелә)</i>	<i>(тиешле күрсәткечкә ирешкән очракта бирелә торган баллар саны күрсәтелә)</i>	<i>(критерийның әһәмиятенә карап, берәмлекләрдә ән булган өлешләрдә үлчәү коэффициент ы күрсәтелә, барлык саллы коэффициент лар суммасы бер берәмлек булырга тиеш)</i>
		<i>(критерийның әһәмияте</i>	90 балл	

		<i>күрсәтелә</i>)		
		<i>(критерийның әһәмияте күрсәтелә)</i>	80 балл	